

Posudek vlivu záměru na hnízdění ptáků a netopýrů

Rekonstrukce budovy Na Hradčanech 592

26.6.2024

Krajinná ekoložka
Ing. Kateřina Lagner Zimová
Autorizované posudky - Krajinné studie - Odborné poradenství
IČ: 01447424 DIČ CZ8454070163
www.katerinazimova.cz

Ing. Kateřina Lagner Zimová

Autorizovaná osoba dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. pro účely provádění hodnocení ve smyslu § 67 zákona.

Ing. Vlasáková Petra

www.katerinazimova.cz

Obsah

1	Úvod a cíle posouzení	3
2	Charakteristika posuzovaného záměru.....	3
2.1	Popis záměru.....	3
2.2	Příroda a krajina v lokalitě záměru.....	5
3	Metodika	5
4	Výsledky průzkumu.....	5
5	Závěr.....	6
6	Opatření pro podporu hnízdění vrabce domácího	6
7	Fotodokumentace	8

1 Úvod a cíle posouzení

Ochrana synantropních druhů živočichů je nedílnou součástí problematiky ochrany životního prostředí. Jedná se o druhy, jejichž synantropizace, trvající často staletí, proběhla již před tisíci lety a jejichž populace jsou díky této adaptaci na soužití s člověkem existenčně závislé.

Také dotační tituly, jejichž primárním cílem je snížit energetickou náročnost provozu různých typů budov, včetně novostaveb, musí tuto skutečnost reflektovat.

Cílem zpracování tohoto posudku je zhodnocení vlivu plánovaného záměru *Rekonstrukce budovy Na Hradčanech 592* na obecně a zvláště chráněné synantropní druhy živočichů, a to zejména z pohledu současného hnízdního potenciálu pro ptáky a netopýry a jeho změny vlivem plánovaného záměru.

Naprostá většina rorýsů, vlaštovek, jiříček a rehků v České republice (více než 95 %) žije ve městech a na vesnicích, kde hnízdí na lidských stavbách. Ačkoli jsou u nás tyto ptáci stále relativně hojní, plošné rekonstrukce domů znamenají úbytek jejich hnízdních příležitostí. Původními úkryty netopýrů jsou stromové dutiny, štěrby pod kůrou stromů, skalní spáry a především jeskyně. Lidské stavby však mají často podobné vlastnosti jako původní úkryty, a proto je v současnosti celá řada druhů využívá. Nacházejí zde ideální mikroklima, klid a ochranu před vlivy počasí i predátory. Tato stanoviště jsou zejména v posledních letech často ohrožena rozsáhlými rekonstrukcemi a zateplováním. Cílem tohoto posudku je eliminovat případné negativní vlivy realizace záměru na hnízdní možnosti uvedených druhů.

2 Charakteristika posuzovaného záměru

2.1 Popis záměru

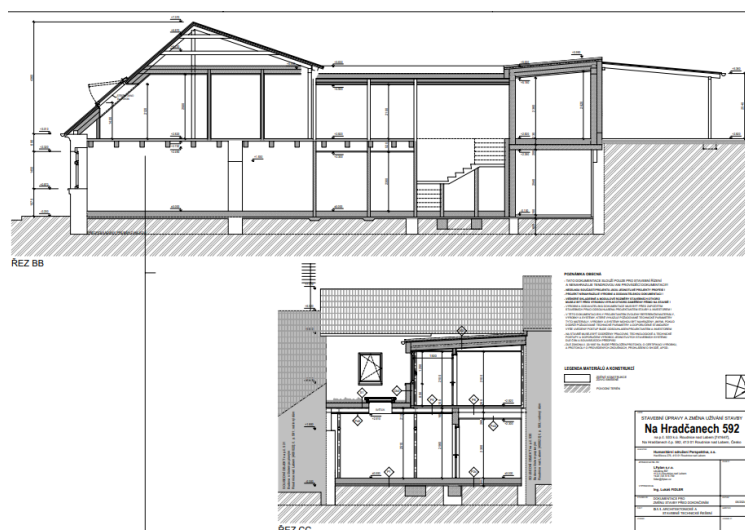
Název záměru: Rekonstrukce budovy Na Hradčanech 592.

Investor: Humanitární sdružení Perspektiva, z.s.

Zpracovatel projektu: LFplan s.r.o., Libušina 897 413 01 Roudnice nad Labem.

Plocha záměru: Na Hradčanech č.p. 592, 413 01 Roudnice nad Labem, parcelní číslo: 533, k.ú.: Roudnice nad Labem [741647].

Obrázek 1: Rekonstrukce budovy Na Hradčanech 592, zdroj: LFplan s.r.o., 2024.

Obrázek 2: Plocha záměru – širší vztahy, zdroj: vlastní, v ArcGisPro, 6/2024.

Obrázek 3: Plocha záměru - ortofoto, zdroj: vlastní, v ArcGisPro, 6/2024.

2.2 Příroda a krajina v lokalitě záměru

Plocha záměru se nachází v intravilánu obce Roudnice nad Labem. Jedná se o dvoupodlažní řadový rodinný dům se sedlovou střechou, třemi sklepními prostory a na severní straně navazující zahrádkou. Z jihu je plocha záměru lemována silniční komunikací Na Hradčanech, ze severu pak železniční tratí ve vzdálenosti cca 70 m a řekou Labe vzdálenou cca 120 m od plochy záměru. Řeka Labe představuje významný krajinný prvek a nadregionální biokoridor. Jiné zájmy ochrany přírody se v širším zájmovém území nenachází.

3 Metodika

Tento posudek byl vypracován podle platné Metodiky posuzování staveb z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných synantropních druhů živočichů (MŽP).

Lokalita byla prozkoumána rešeršně a vlastním terénním šetřením. Rešerše proběhla za pomoci následujících pramenů:

- NDOP AOPK ČR,
- avif.birds.cz,
- Databáze rorýsích hnízdišť,
- Informace k záměru předána emailem v červnu 2024.

Vlastní terénní průzkum proběhnul dne 24.6. 2024 a byl zaměřen na zjištění přítomných hnízdních (zbytky hnízd, nebo stavebního materiálu pro stavbu hnízd) a pobytových (trus, peří, zbytky potravy) stop živočichů, zejména ptáků a netopýrů. Ptačí druhy v okolí stavby byly sledovány vizuálně za pomoci dalekohledu a akusticky. Zvláštní pozornost byla věnována sklepním prostorům a štěrbinám pod střechou.

Mezi prioritními druhy, na něž byl průzkum především zaměřen, byli všichni zástupci rodu *Chiroptera* (letouni), a dále synantropní druhy ptáků obecně i zvláště chráněni: rorýs obecný (*Apus apus*), vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*), jiříčka obecná (*Delichon urbica*), rehek domácí (*Phoenicurus ochruros*), poštolka obecná (*Falco tinnunculus*), vrabec obecný (*Passer domesticus*) a vrabec polní. (*Passer montanus*).

V Nálezové databázi AOPK ČR byla data o výskytu prioritních a zvláště chráněných druhů ptáků a letounů vyhledávána v časovém rozmezí od 1.1.2010 do 25.6.2024. V Databázi rorýsích hnízdišť neomezeně.

4 Výsledky průzkumu

Jedná se o řadový zděný rodinný dům se zahradou, který je součástí rezidenční čtvrti v intravilánu obce Roudnice nad Labem. Dům má tři malé sklepní prostory, přízemní podlaží a půdu pod sedlovou střechou, která je v současné době otevřená, a tudíž volně přístupná pro hnízdění ptáků. Hnízdění vrabce domácího (*Passer domesticus*) bylo pozorováno na trámech pod střešním krytem. Na fasádě se nacházejí ventilační otvory, kde též dochází ke hnízdění vrabce domácího.

Ve sklepních prostorech nebyly nalezeni žádní jedinci letounů, ani pobytové stopy svědčící o jejich přítomnosti.

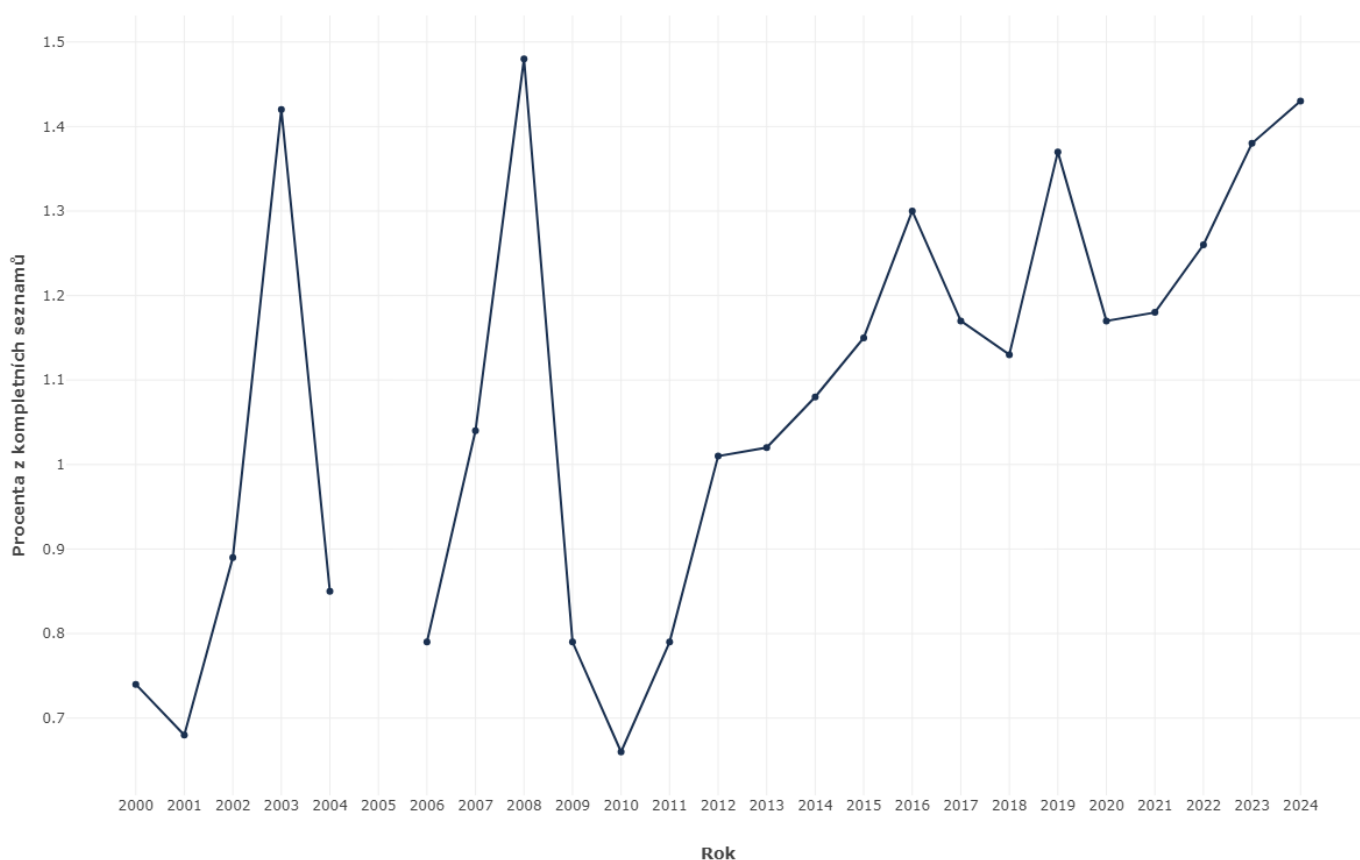
Dle nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK) nebylo v prostoru záměru a jeho okolí zaznamenáno hnízdění ani výskyt žádného z prioritních druhů. Dle databáze aktivních a potenciálních hnízdišť rorýsů není dotčený objekt uveden na stránkách jako potenciální, ani aktivní hnízdiště.

5 Závěr

V rámci průzkumu bylo zjištěno **hnízdění vrabce domácího** v prostorech pod střechou a ventilačních otvorech ústících z budovy. Populace vrabce domácího jsou v České republice stabilizovány (viz graf na Obrázku č. 3). Z toho důvodu nejsou nařízena žádná ochranná a kompenzační opatření. Je však možné je do projektu zahrnout dobrovolně. Konstrukční řešení jsou uvedena v kapitole 6.

Dle zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění je zakázáno úmyslné vyrušování ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat. Z toho důvodu je **nutné stavební práce realizovat mimo hnízdění období vrabce domácího, tedy mimo měsíce duben až září**.

Obrázek 4: Graf zobrazuje, v kolika procentech z celkového počtu kompletních seznamů za období květen 2000 až květen 2024 se vrabec domácí nacházel. Zdroj: avif.birds.cz.

6 Opatření pro podporu hnízdění vrabce domácího

Aby po provedení stavebního záměru mohlo být umožněno hnízdění vrabce domácího, je možné využít pro budovy se sedlovými střechami následující konstrukční možnost:

Zachování stávajících dutin v podstřeší

Pokud je součástí projektu kromě zateplení i např. půdní vestavba nebo oprava sedlové střechy či výměna střešní krytiny, ponecháme v prostoru mezi konstrukcí střechy, vnějším pláštěm objektu a vestavěnými příčkami malé dutiny (aspoň 300 mm široké, 160 mm vysoké a 160 mm hluboké), které komunikují s

venkovním prostředím větrací štěrbinou mezi krovem a obvodovým pláštěm, resp. atikou, vysokou min. 30 mm. Jednotlivé dutiny jsou od sebe zpravidla odděleny krokvemi, popřípadě je možné prostor rozdělit přepážkami tak, aby vznikly boxy o šířce alespoň 300 mm.

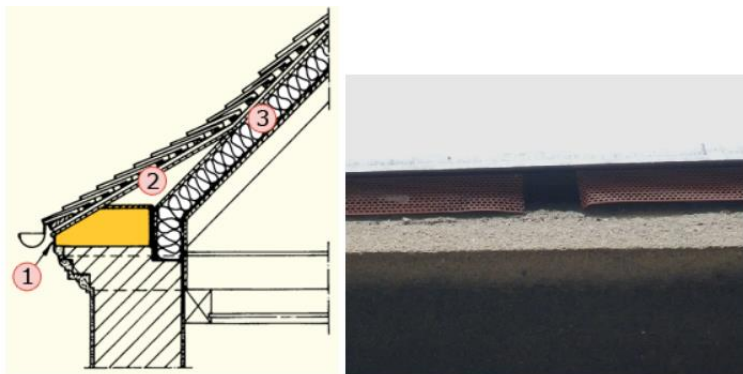
Pokud je odvětrávací štěrbina mezi atikou objektu a konstrukcí střechy opatřena provětrávací lištou (vyrábí se z plastu, popř. nekorodujícího kovu), je zapotřebí tuto lištu upravit vystřížením vletového otvoru o rozměrech 30 (výška) x 60 mm (šířka) ve spodní části lišty.

Pokud při opravách atikových říms tato větrací štěrbina zaniká, nebo se její výška snižuje na méně než 3 cm, lze při opravě říms vytvořit otvory s rozměry 30 (výška) x 60 mm (šířka) tak, aby připadal vždy jeden prostup na prostor mezi dvěma krokvemi. Tímto způsobem lze vytvořit i nové hnízdní příležitosti.

Řešení při zachování dutin v podstřeší viz Obrázek č. 4 a 5:

- vletový otvor (výška 35–40 mm)
- hydroizolační vrstva
- tepelně izolační vrstva

Obrázek 5: Náskres a ilustrační foto řešení při zachování dutin v podstřeší, zdroj: ČSO.

Obrázek 6: Upravená plastová provětrávací lišta, zdroj: ČSO.

7 Fotodokumentace

Obrázek 7: Hnízdo ve ventilačním otvoru, zdroj: vlastní, 6/2024.

Obrázek 8: Hnízdo na trámu pod střechou, zdroj: vlastní, 6/2024.

Obrázek 9: Sklepní prostory, zdroj: vlastní, 6/2024.

